

Szerkesztőség:

Kaposvárott, zárda-utca.
Ide küldendő a lap szellemi részét
illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr
Fél évre - 3 frt - kr
Negyed évre - 1 frt 50 kr
Egyes számok 10 krért.

Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

NÉPJOG.

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Kiadóhivatal:

Kaposvárott, zárda-utca.
Ide ezüszendők az előfizetési pénz-
zek, hirdetések és nyiltérek.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre - 6 frt - kr
Fél évre - 3 frt - kr
Negyed évre - 1 frt 50 kr
Egyes számok 10 krért.

Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

Budapest, febr. 12.

Fővárosunkat, hazánk szívének szoktuk nevezni, és valóban nem helytelenül, mert innét indul ki a vérkeringés, az élet, s ide tér az vissza azon ereken, melyek a fővárost a vidékkel összekötik, ezért természetes, hogy minden fontos kérdés itt erősebb hullámokat kelt, mint a távol vidékeken, ezt tapasztalja a szemlélő itt a zsidó kérdésben is; és ha bizonyos körök még ma negélyezik is, mintha nem vennék észre, azért az antisemitizmus és pedig annak azon tiszta faja, mely nem alkuszik, s melynek fő elve törvényhozás útján a zsidótól szabadulni, naponta szaporodik; ki ezen, ki más uton törekszik a jelzett végező felé, de oda törekszik a fővárosi nép óriási többsége ép úgy, mint a vidéken.

De nincs is mit csodálkoznunk ezen. Mi oda lent szegény falunkban, szerény városkánkban az apró zsidót látjuk csalni pántlikán, boron, pálinkán, egy szóval mindenben mit kezébe vesz; de a fővárosban, itt összegyűlnek a zsidóság hatalmasai, kiknek a falusi zsidó, a goj nyuzásban ugyan fáradhatlan és hű, de alárendelt eszköze.

Fényes paloták, dúsan jövedelmező óriás bérházakban, selyem és bársony butorokon piheni itt ki a zsidó fáradalmait; ha a goj üldözésben csakugyan egyszer kifáradna; — drága, ruganyos szőnyegekben járkal termekben, melyeken léptei ép oly süketek, mint lelkiismerete; aranyt, ezüstöt halmoz össze és nem egy értékes darabon látható régi ezimer jelzi, hogy volt idő, midőn hivatása az volt, hogy emelje az erény, a becsület büszke fényét, nem mint más helyen, hol csak rikitóbbá teszi a megaranyozott piszkot. De e fény, e drágaságok között a dúsgazdagnak, a goj verejtéken hizott zsidónak

nincs nyugta, nem mintha lelki furdalást érezne; pusztította ugyan a gojt, kitarva vagyonából, nyomorba döntött családokat, de mind evvel talmudja szerint csak jót tett; ez ugyan nem nyugtalanítja, de bele pillant az aranyos keretti tükörbe és ekkor ijed meg, mert látja, hogy esalhatott szerencsével, gazdag milliomos lehetett, de nincs a kínos, mely arczáról lemoshatná a Kain-bélyeget, mely örökre elválasztja őt azoktól, kiket nyuzhat, esalhat, talán ölhet is a zsidó, kik végtelen türelemmel eltűrnek ezt soká, igen soká, a türelem végső határáig, de vele egygyé forni ugyan soha sem fognak.

Vasuton utazunk, korhad a talp, eszszik a töltés, de a vállalkozó palotája keleti fényben ragyog a főváros egyik kiváló helyén.

Katonáink Boszniában többet szenvedtek a rossz ellátás, mint az ellenség golyói által, de a ki szállította a penészes bort, égette az egészséget rontó pálinkát, dohos gabonát örletett kenyérnek, az mint milliomos magasan hordja fejét, bámulva nézi őt, a nagyot, Israel népe: „Gatt, was für ein Kopf!“

Itt laknak vállalkozói azon nagy országutaknak, melyeken dolgozik a paraszt, hiányzik a kő, döcög a szekér, de gazdagszik a zsidó; állami erdő, bankszedelgés, borhamisítás, vagy valamely más üzlet szolgáltassa a rebachot, itt találkoztok adnak egymásnak, s mint hajdanokban a különböző nemzeti gyakorlatok milliói összeházasodnak, s fényes lakodalmakat tartván, mind-megannyi tort ülnek, a gojimok felett és szaporítják azon kártékony fajt, mely iránt elég könnyelműen oly sokáig gyakorolja a kereszténység, a türelmesség erényét.

De valahára felébredt a főváros kereszténysége is, hiába gunyolják ki az országházban az antisemitizmust azok, kik úgy látszik elfelejtik, hogy ők a nép óhajainak volnának képviselői, hiába áll a szabadnak csufolt sajtó legnagyobb része zsidó zsoldban; a társadalom felébredt. Kineveték a tapolezai kérvényt, mely a zsidó egyenjogúsítást szűkebb korlátok közé akarta szorítani, bohózatot csináltak belőle saját mulatságukra, nekünk pedig tanulságunkra. Teljesen tisztában vagyunk is immár az ujkori parlamentarizmus hasznos volta felett, mi tudjuk, mit várhatunk tőle, a bohóc-szerepeket pedig annyira kedvelő urak majd jövő választáskor tudják meg, mit várhatnak tőlünk, addig pedig csak tisztuljanak az eszmék, legyen a kérdés vitatva, érlelve. A zsidó kérdés társadalmi, a társadalom meg is fogja a maga feladatát oldani, a rend, a törvény iránti tisztelet, ne legyen megsértve sehol, terjesszük eszménket társadalmi téren, ne adjunk alkalmat a hatalomnak, hogy a zsidók örömeire magát ellentétbe tehesse a társadalommal. Egyesüljünk jelvényünk a kereszt alatt, ne felejtjük soha, hogy a kereszt mellett mindenki egyaránt nagy, mert előtte mindenki kicsiny. Tűrjünk! de ha megjön a jövő képviselőválasztás ideje, ha jönnek parolázni, szavazatot kérni, akkor ne hallgassunk senkire, csak saját tapasztalatunkra, s csak azt válasszuk meg, ki nyíltan, őszintén, a nép iránti igaz szívvel vallja változhatlan elvünket: Zsidóval élni nem lehet; tehát éljünk meg nélkülük. Kanizsai.

A kaposvári képviselő testület gyűlést tartott, melynek tárgya annak megvitatása lett volna, vajon a város megmaradjon-e eddigi közigazgatási szervezetében, vagy nagyközségi degradálja magát. Többen szözlottak e tárgyhoz pro és contra; Kont-

ták hagyományos nótájukat „Grüner Klée, Weisser Schnee, jezt bist so ka jung frá méé.“ hujlérum ju ju...

Délre a tabi vendéglőben vonultunk: — itt a késelem ördöge a pinceszér, az éhes gyomornak késő marokkal nyujt sovány étel üdvösséget.

„Ugy-e édes barátom! szoltam egy asztal társamhoz »zsidó itt a vendéglős?«

»Bizony a vendéglős, vagy jobban szólva a csapos keresztény volna, hanem a regále bírlők egyike zsidó, companistája meg amúgy per butyom — egy tekintélyes keresztény uri ember.

„Ahá... most már értem“; mindjárt a polgári házasságra gondoltam, melynek szintén ilyen torz szülöték lennének, mint ez a vendéglős.

Egyik itteni boltban egy bábonyi polgárral találkoztam.

Mit vásál atyafi?

»Hát biz én uram zsirt méretek, mert a mit tegnap előtt öltem disznót annak husát, zsirját tegnap virradóra mind elrabolták, de nem csak az enyém, hanem a rektor urét is, s még csak körömfaladékat se hagytak egyikünknek se.

Két dolgon álmélkodtam el itt, egyik az volt, hogy akad gézen-guz ki egy földhöz ragadt szegényt pláne tanítót megrabol s így mint egy halottról húzza le a szemfedőt, — a másik pedig az, hogy ez a jordán a ki ha Kóbikájának száját a szomszéd Miska gyerek bekeni szalonna bőrkével, rögtön a Rund bácsihoz szalad hánytatóért — képes rebachért könyékig a disznó zsirba vájni, hogy a gojt megcsalja vele.

Megyerre értünk: a „Népjog“ hasábai szűkek az itteni ázsiai állapotokat tükrözni, — a volt uemzetes urak egymásután szálkóznak Slavóniába jobb hazát keresni, az uti passust egy Farkas vereki zsidó írja meg váltóra, a pórnép pedig iszik, veredik és rabol, bizonyosságom erre nézve a kaposvári börtön, hol törvényes perczenen jóval felül megyeriek a túlyomók.

T Á R C Z A.

Kerécsapás a Balatontól a Balatonig.

Január vége felé a Balaton körül utazgatván, élményeim, látományaim és hallományaim leírását ezen örök igékre gombolyítom: »még is bunda a bunda.« Valóban, ezuttal csakis bundám szárnyai árnyékának köszönhetem, hogy a látottak és hallottak iránti érdeklődésem be nem jegellett, s hogy azokat úgy a mint a mostani kódos idők engedik, le-daguerrotypirozhatom a „Népjog“ számára.

A tó is bundát öltött magára, még pedig extra fűn, gyönyörű: nagyszerű látvány ez a déli órákban, midőn a ködkárpiton áttörő napsugarak ostromolják, s az aczellényű jégpánczélon tehetetlenül esik hanyatt a milliárd águ szurony erdő.*) Fent az Isten éltető melege, lent a fagyos képű halál állnak csatában egymással, s a szemlélő tündérszínéktől káprázó tekintete előtt mint játszi délibáb emelkednek a regényes Badacsony s Tihany ormai.**) De mi ez... a Balaton engedni látszik, midőn a harcz leghevesebb, háborogni kezdenek bent a lezárt elemek... egy óriási durranás, aztán egy hosszú halál hörgés hallatszik egyik parttól a másikig s a két felé repedt tó rianásaiban vígan ficzkádoznak az ezüst pikkelyes lakosok. A nap erre diadalmi mámorában a félegek közé pihenni tér, de amint eldugja hágyadt fejét, láthatatlan kezek szelid suhogással újra kezdik fagylyaló munkájukat, s mire elő bukk: sugarai hegedt sebeken és újra jégpánczélon törnek meg.

Szép vagy én édes hazám kis jeges tengere, jég kéreg fedi a szívet, melyet látásodra magasztos

érezelmek fel nem olvasztanak, mely nem büszke rád s a hazára melynek győnye vagy.

Azonban szállunk le az olimpusról,*) rátérve levelezői tisztem prózáiból oldalára; — beszéljünk a kirántott fogasról, melyet az apostolok háló ezimeres utódai egész passzióval rántanak ki a jég alól, vagy arról a fűredi anglusról, ki a minap Siófoktól kezdve versenyt koresolyozott a vonattal, — s a szántódi restaurációban el is fogsasztotta az ebédet mire lihegő vetélytársa megérkezett.

De itt a tó körül hideg az idő, s ha én még soká ilyen jeges históriákról beszéllek, megérem, hogy valamelyik olvasóm bundát vesz magára***) — vagy éppen a „Népjog“ azt a részét, hol az én irkafirkám helyét talál, fogja alkalmazni bundának valami disznótóri maradékra****) — tehát menjünk enyhébb éghajlat alá. Itt van mindjárt Szárszó, azt mondják az itteni presbiteriumot is jégre akarják vinni, rábírván őket, hogy Bakonyi József mocsoládi tanítónak ide történt megválasztása ellen, s így saját magok egyhangú szavazata elleni következetlenséggel felfolyamodjanak, mert a nevezett nem tud rikatóssan perdikálni.

A Szárszóval szomszédos Szóládon is nem rég volt tanító választás, s itt is találkozik, ki a választással megelégedve nincs, kapott is olyan fogadást, mely nem valami nagy, n lelkesíthet egy fiatal tanítót tövises pályája kezdetén; — De hát régen megmondták már: quem Dii odere paedagogum fecere.

Göröngyös utunk Kóttásra vitt, úgy néz ki ez a falu hajdina tarló koszoruzta hegyei közül, mint egy a régi dicsőségérti sóhajlásban tátva maradt száj.**) A kötteiek közül az öregek még tudnak némé-
tül beszélni, jól mullattam magam egy csoport tyukverőt járón, kik a menyasszonyt körülfogva dudol-

*) Az ja!

**) Jaj!

***) Juj!

*) Ho hó!

Szedő.

Szedő.

Szedő.

Szedő.

*) Ez hát jól ki van fundálva.

**) Ejnye no!

Szedő.

Szedő.

rásy Ferencz ur hangsúlyozta a nagy megtakarításokat melyek a degradációval értenek el, Kelemen Lajos törvényszéki elnök ur felvilágosította ennek ellenében a képviselőtestületet, miszerint a nagy megtakarítás hiu remény — végre is ifj. Csorba Ede ur azon felszólalására, hogy az egész dolog nem tartozik a képviselőtestület elé, a gyűlés határozat és eredmény nélkül oszlott szét. Naponkint erősödik azon közvélemény, hogy pár ezer forint megtakarítása nem ér fel azon erkölcsi veszteséggel, mely a város közönségét érné akkor, ha rá sűtötték a bélyeg, miként sem erkölcsi, sem anyagi tekintetben sem képes arra, hogy rendezett tanácsal bírjon s falu helyett a megye legnagyobb helysége város legyen. Roboz István ur a vitában részt nem vett, de a degradációra vonatkozó ívet Németh Ignác urral egyetemben ő köröztette: e munkája valószínűleg nem fog sikerülni.

Korrupció Ausztriában. Tele vannak a lapok a bécsi Reichsrath-képviselő Kaminszky ügyével, ki egy galicziai vasut kiépítése ügyében kezére járt valami Svartz nevű zsidó bankárnak, kitől ezért 650000 ft províziót kért; a zsidó azonban sokallotta a sápot és csak 28000 ftot akart adni Kaminszkyknak, mert — szerinte — a többi másoknak kell kifizetnie, kik szinte közbenjártak, hogy a vasutépítési engedélyt megkapja.

Kaminszky beperelte a zsidót, s így az egész turpisság kitudódott. A Reichsrath az ügy megvizsgálása végett parlamenti bizottság kiküldését rendelte el. Kaminszky pártja pedig Kaminszkyknak választóival bizalmatlanságot szavaztatott, sőt kényszerítette, hogy polgármesteri állásáról is mondjon le. Hisszük, hogy a korrupció embereit, kik a közvagyonhoz piszkos kezekkel nyulnak, megfogják büntetni az ausztriai bíróságok érdemük szerint, mutatja ezt az is, hogy ez egy nyilvánosságra került ügyben oly nagy fontosságú apparatust, minő a parlamenti bizottság, hoznak működésbe. Bezzeg minálunk egy párt bagatell millió elszámolásért nem csinálnak ily nagy lármát, mert nekünk van pénzünk bőven; a keleti vasut, Tiszaszabályozás emberei mainap is a parlamentben ülnek köztisztességben.

Szeretnénk tudni, okulunk-e most osztrák szomszédaink példáján, miután magyar szokás szerint a magunk kárán nem okulunk.

Pedig szükség volna az okulásra, mert csak éppen most olvassuk a lapokban, hogy a parádi urodlomban szintén szeretne egy befolyásos főúri család vasutat építtetni az ország pénzén, dacára annak, hogy e vonatnak az említett családon kívül senki sem veheti hasznát. Majd elvárjuk mi lesz belőle!?

A függetlenségi körből.

A pártszakítás kísérletei még a legközelebb mult napokban is folytak; a párt elvű tagjai egy határozatot irtak alá, melyszerint a párt nem látja szükségét az ismert program magyarosztatásának, minél fogva az egész kérdés felett napi rendre tér. Ezen határozat szándékoltatott a feb.

Hidvégre nem akartam menni, de mert ott az „Olvasókör“ bált tartott, abban gondolatban, hogy lábzsákkal gyötört lábaimnak nem ártand egy kis commocio, átrándultam. Csinosak ezek a a hidvégi lányok, egész lelkesedéssel aprózzák a csárdást, egy kis barna körül én is forgolódtam, még pedig oly sikerrel, hogy reggel felé bevallotta, miszerint ő bol'og menyasszony, én pedig a még boldogabb vőlegény... nek sok szerencsét kívántam. A négyeseket 26 pár táncoltatja, a mulatság általában sikerült volt.

Vissza csavarodtunk Somba; — egy itteni polgár kamaráját a cigányok nem rég feltörték — de szemfüles emberünk tetten érte őket, s ébersége jutalmul a morók jól megszurkolták és üst gyanánt úgy elfenekelték, hogy ha meg nem hal is, de ép soha se lesz belőle. De a dádekat is utolérte a nemezis, mert a falu népe elfogván őket az ádándi határban, 20 mond husz forintban egyezett ki velük. Hogy a somiak a mult követválasztáskor 1 ft 50 kr. napidíjért rókabörrel kiczifrázták a Feketepárt dialalmi koszoruját, azt értem, — hanem, hogy egy ottani polgár bórét önnön maguk 20 fitra sájozolja az már még is furesa valami.

A ságvári makkosban folyt a hajtó vadászat, s egy kezdő Nimródot szemünk láttára avattak a rend lovagjai közé — olyan hatot huzván a kimondhatatlanságára, hogy rémületében tönknek nézte a makkot.

Egy félóra még s a hűvösödő idő sejteté velünk, hogy varga betűnk végén a Balatonhoz közel vagyunk, előttünk Siófok, jobbra tőlünk Kiliti villámhárító tornyaival, daczolva az Isten haragjával, melynek rettentő súlyát érezte már mind a két szentegyház.

Ha azok az aranyos végű rudak felnyullanának az égig, lyukat furva a kéklő boltozaton, melyen a halandó szem betekinthe — hát akkor mit látnánk ott »A haragvó Isten villám-ostorát pattogtatni szerte, melyel saját házat leverte«... vagy... vagy... ki tudja mit?!!! Ambuláns.

13-án a körgyűlés elé terjesztetni. A dissidendek számszerint 22-en pedig folyvást dolgoztak a párt megszakitásának áldatlan munkáján. A Pesti napló, majd a Pesti Hírlap folyvást támogatta a párttörök törekvéseit, mely lapokba alkalmasint Eötvös urék s társai irták az öndicsőítő czikkeket, melyekben elnevezték magukat európaiknak, az elvű függetlenségi képviselőkkel szemben, kiket ázsiaiknak csufoltak.

A Szikszay termében a napokban értekezletet tartván, megállapították azon pontozatokat, melyek szerint a függetlenségi pártot reformálni óhajtják, melynek legfőbb pontja az miként mondja ki a pártkör, hogy az ország függetlenségét csak a personál unio alapján véli elérhetőnek, s így ebből következően mindazon elemek, kik a personál unio nélkül is lehetnek tartják a függetlenség kivívását a párt előbbi értelmű határozatából vonják le a következtéseket s a pártból lépjenek ki.

Eltekintve attól — miként már több ízben megírtuk, — hogy a pártkör a függetlenségi program megváltoztatására nem illetékes, lévén az a választók joga, a fenti javaslat a függetlenségi elvvel ellentétben is áll; mert a függetlenségi párt gyűjtő név, melynek körébe ép úgy bele fér a personál unionista, mint akár a socialista vagy bárki, aki Magyarország függetlenségét óhajítja. Egyébként a personál unioinak ily hangsúlyozása egy lépés ahoz, hogy a párt a dissidendek által sokszor hangoztatott óhaját is teljesítse, hogy menjen be a delegációba, ami már elfogadása a kiegyezési törvénynek, melynek megszüntetése eddig pártunk egyedüli törvényhozási törekvése volt. Erre mutat a folyton hangoztatott activ politika is, mely alatt nem érhetünk egyebet, mint hogy pártunk helyesljen oly politikai tényeket, melyeket eddig ellenzett, miből az következnek, hogy a közös-ügyes alapon álló kormányoknak szavazza meg a költséget is, és így activ részt vegyen azon politika támogatásában, mely a függetlenség ellen van.

Természetes, hogy ez által, de magával azal is, hogy a personál uniót alapul kimondandó a párt, elvéné magát azon praestigét is, melyet Kossuth Lajossal való solidaritásban bír: ez indította Kossuth Lajost is arra, hogy e válság ügyében Helfy Ignác képviselőhöz levelet intézzen, melyre nézve a „Függetlenség így ír:

Kossuth Lajos levelet irt a pártválság ügyében Helfy Ignác orsz. képviselő urhoz. E levélben határozottan elkárhoztatja azokat a legujabb manővereket, melyek a függetlenségi párt nevének és programjának megbontására irányozvák.

Helfy Ignác a mai értekezleten csak egy részét olvasta fel e nagyfontosságú, s hazafias aggodalom közvetlenségével írott levélnek. De már az elolvasott sorok is a szívek mélyéig hatottak és meggyőzték a párt nemes érzésű, komoly törekvésű tagjait, mily veszélyes taktikai jütek eszközei gyanánt dobta oda e pártot az izgága személyi torz alkodás és hatalmi vágy.

Lángelműjének egész erejével szövel fel a Helfy Ignác-hoz irt levélben Kossuth a szakadást erőszakolók ellen. Levéléből az azt átléggő eszméirány néhány vonása gyanánt megemlítjük a következőket:

„Kossuth levele szerint eddig a függetlenségi párt oly párt volt, melyet tekintetbe és figyelembe kellett venni, a szakadás folytán azonban össze fog törpülni. Ő ujjolg is csak aggodalommal nézheti a szakadás kísérleteit, és azokból sem a függetlenség céljának, sem a pártnak jót nem jósol.“

Fájdalommal látja az új pártszakítási irányban, hogy annak eredménye nem az erők egyesítése, hanem az erők szétforgácsolása, a mely a sikernek elejtésével egyenlő.

Ragyogó irálylyal, meggyőző érveléssel utal arra Kossuth Lajos, hogy e szakadásból csak a közjogi alap hívei a kormány-párt és a bécsi udvarnak Magyarország elnyomására törekvő politikusi merithetnek erőt. Minél inkább ránehezedik a kor az ő törvényeivel, annál szomorubbán gondol arra, hogy a nemzet a függetlenségi törekvések természetes és történelmi alapját elveti.

Kossuth levelének szívet megrázó, velőlkig ható fejtegetése az, a hol egy Magyarország dicső multján és sötét jövőjén aggódó lélek keserűségével utal arra, hogy lesz ő lassankint kizárva Magyarország pol-

gári és politikai éléből, mint egy száműzött, kit nemcsak meg nem értenek, de a jövőt illetőleg meg is tagadnak.

„A kormánypart kizárta őt a honosi-tási törvény által, mint Magyarország polgárát, és im most készül az új szakadásban második kizáratása, mely neki lehetetlené teszi, hogy oly törekvések lehetőségé csak fel is tegye, melyek őt mérőben ki nem zárják, és legalább megtűrrik, hogy a névben a jövőt illetőleg, ne legyen végkép kizárva. Most kétszeresen teszik őt hontalanná.

E levélnek a Helfy által felolvasott pontja rendkívüli hatást tett. Az utóbbi pontját nem olvasta fel Helfy. Hanem elkövette a szép és nemes önmegtadadást, melyért legyen általunk üdvözölve, hogy bár eleinte részt vett a szakítási kísérletekben, később „arany hidat“ is keresett, melyen a pronuncziamento hívei becsmépszszék eszméiket, most azonban Kossuth levele után kimondá, hogy soha nem tesz olyat, mely Kossuthot kizárná a pártból. Ez derék és példás tett volt.

* * *

Kossuth Lajos ily értelmű levele folytán elhatározott, hogy a kör értekezletet tart, melyben az egész ügy megbeszéltetni fog, s ha lehetséges oly határozatok hozhatnak, melyek a párt szétbomlását megakadályozni alkalmasok lesznek. A képviselők ez ügyben nagy számmal jelentek meg f. hó 13-ikán a körben, mely alkalommal az elvű függetlenségi részéről Hegedüs László képviselő terjesztette elő a fent ismertetett napirendet, indokolva azt azzal is, hogy a párt évenként a felirati javaslatban ki szokta fejezni a módokat, melyek programjának megvalósítására alkalmasoknak tart, s így a programot bármi irányban magyarosztatni nincs szükség. Hosszabb vita után a párt két arnyalata közt egyezés jött létre, melynek elfogadásával a pártválság, mely oly sok veszélyt és keserűséget idézett elő, véget ért. Kérdés vajjon ezen békülés öszinte-e, s azok, kik csupán személyi indokokból a válság áldatlan jeleneteit sceniozták, nem fognak-e veszélyesebb, nehezebb pillanatokban hasonló bajokat előidézni: adja Isten, hogy ne ez történjék!

A megegyezés pontozatai következők:

„Mondja ki az értekezlet, hogy a f. é. febr. 4-én kelt nyilatkozatra, nevezetesen az abban nyilvánítt azon nézetre nézve, hogy a párt programját a personális unio alapján tartják megvalósítandónak, — nem látja szükségét annak, hogy újabb program-szerű nyilatkozatot tegyen, minthogy a függetlenségi párt ugy erre vonatkozólag, valamint a belügyi kérdésekben, nézeteinek több ízben világosan és határozottan adott kifejezést; tette ezt jelesül 1881. okt. 12-én az országgyűléshez benyújtott válaszfelirati javaslatának következő végzásaiban:

„Tudjuk, hogy ez aspirációkat, e hazafias törekvéseket némelyek akként igyekeznek feltüntetni, mintha a tényleg fennálló közjogi állapotnak erőszakos felforgatására irányulnának. Engedje meg felséged, hogy ezen fölfevések ellen a leghatározottabban tiltakozzunk. Mi a történelmi Magyarország alapján állunk, azon az alapon, melyet felséged elődei is elismertek, esküvel megerősítettek, törvényekkel szentesítettek. Ez alapon törekszünk hazánk függetlenségére, az 1867. XII. törv.-czikk törvény általi eltörlésére. Ez alapon óhajtjuk nemzetünk anyagi és szellemi erejét, hazánk intézményeit a haladó kor igényeinek s a nemzet geniuszának megfelelőleg fejleszteni, szilárdítani. Mindez pedig nem áll ellentétben sem felséged többi országai, sem felséged uralkodó házának érdekeivel. Ellenkezőleg, meg vagyunk győződve, hogy a két egymástól függetlenül vált állam népei sokkal öszintébben fűződnek egymáshoz, egyesülve a közös fejedelem szeretetében!“

A mi különösen az ugynevezett belügyi kérdésekben változatlanul követendő irányt illeti, arra nézve legujabban is nyilatkozott a pártkör január 19. és 21-én hozott s azóta is folytonosan hatályban álló s érvényesítendő határozataiban.

Egyszersmind elhatározza az értekezlet, hogy egy 5 tagu bizottságot küld ki a végett, hogy a pártügyek vezetésére s a pártfegyelm kezelésére vonatkozó szabályok alkotása iránt mielőbb javaslatot terjesszen elő.“

* * *

A párt válság ügyében lapunk zártakor igen előkelő kézből érdekes vezérczkket kaptunk, melyet azonban sajnálatunkra e számban nem adhatunk térszűke és idő rövidsége miatt. Tekintve azonban a czikk és az ügy nagy érdekét és fontosságát, azt jövő számunkban fogjuk hozni, nem akarván annak élvezetétől t. olvasóinkat megfosztani.

* * *

Fel
is, a s
ha s
találko
kellene
lengyel
a náds
hajol s
szokott
távol
kőztár
rere fo
ki s E
el a h
tulság
ismeri
hosszu
legvűs
kadás
árnya
gen, n
lajdon
hanem
gedje

kat m

lasztó
meg
Imre
kérdé
akara
saért
lelkes
lasztó
bi za
lasztó
válasz

ki ter
olasz
delmé
talis
ment,
egyik

ter, eg
niszter
elhuny
ban te
nok, k
előtt g
hatásá
a lapo
vosi m
sen ki
életben
soká k
életben
12-iki
Gróf F
demese
állásuk
vezetes
melyet
nyitása
tikai r
jében e
s csak
fellend
nevezé
minisz
társzár
nagyor
körül
viselt
életből
kir. fő
azonba
főispán
nagyn
pitott
intézet
nemű
tich G
halálá
hit biz
Négy
Tasill
kónét.

évi kö
számu
lasztár
István
pénztá
Lajos.
Ede, E

Szalay Imréről szól az ének, sőt szól maig is, a sakter lapok ezer kifogást találnak benne, ha szól ez a bajuk, ha hallgat az nincs inyükre, találkoznak azután uszályhordozók is, ennek így kellene annak meg amugy, tudvalevőleg azonban a lengyeltóti kerület képviselője nem nagyon hasonlít a nádszálhoz, annak ugyan hiába fúj a szél, nem hajol sem ide, sem oda, de meg az árnyékától sem szokott megijedni, így történt, hogy Hermann Ottóval — ugyanazzal, a ki a lellei értekezleten a köztársaságot emlegette, a mit azután Szalay Imréről fogtak — párbaja esett, tizenöt lépésre álltak ki s Hermann a cza előtt alig pár ujnyira fűtyült el a golyó. Barátai jól tudják, hogy Szalay nem tulajdonoson békés természetű, azért méltányolva elismerik azon áldozatot, melyet a párhüségnek hosszú türelmével hozott, s elment a lehetőség legvégső határáig, hallgatva, békítve, nehogy a szakadás előidézésében őt a jogos vádnak még csak árnya is érhesse. De azért kifogásolják mégis elegendő, mert hát van Szalaynak egy kiállhatatlan tulajdonsága — nem szereti a zsidót; ez bizony hiba, hanem olyan, a mire a választók azt mondják engedje az isten, hogy a hibája soha meg ne javuljon.

Kérjük t. előfizetőinket, hogy a hátralékos díjakat mielőbb beküldeni sziveskedjenek.

A kiadó hivatal

HIREK.

— Szalay Imre orsz. gy. képviselő választó kerületében élénk mozgalom indult meg az iránt, hogy a választókerület Szalay Imre képviselő urnak, különösen a zsidókérdésben tanúsított bátor és a választók akaratainak megfelelő antisemita magatartásait bizalmatlansággal szavazzon. Tekintve a lelkes érdeklődést, melylyel ez ügy a választók által felkaroltatott, hiszszük, hogy a bizalmi nyilatkozat sokkal több választót által fog aláírni, mint a memmi a választáskor Szalay Imre urra szavazott.

— Wagner Richard a nagy német zeneköltő, ki természetű és drámai zenéjével a mesterkelt olasz iskola felett diadalt aratva a zeneköltés fejlődésévé lőn Velenczében hova „Parsifal” monumentális műve előadása után fáradalmait pihenni ment, meghalt. A jeles zeneköltő az antisemitizmus egyik vezére volt.

— Gróf Festetich György m. kir. főudvarmester, egykor ő felsége személye körüli magyar miniszter f. hó 11-én hosszas, súlyos betegség után elhunyt. Csak pár nappal előtte meg őt a halálban testvére gróf Festetich Tassilo lovassági tábornok, kinek halálát a súlyos beteg főudvarmester előtt gondosan eltitkolták, hogy a leverő hír rossz hatásától megkíméljék. Nem rég még azt közölték a lapok, hogy a gróf egy fájdalmas és veszélyes orvosi műtétnek vetette alá magát, melyet szerencsésen ki is állott, ugyanekkor még reményt kötöttek életben maradásához is — azonban ezután már nem soká késett a szomorú hír, hogy az orvosok a gróf életben maradásának reményéről is lemondtak, a 12-iki lapok pedig már a halál híreit hozták meg. Gróf Festetich György halálával ismét ritkult az érdemesebb magyar főurak sora, kiknek a közéletben állásukhoz méltó szerep jutott. Szereplésének legnevezetesebb momentumai bizonyára azon beszéd volt, melyet 1860-ban a pesti gazdasági kiállítás megnyitására intézett a császárhoz, ki arra némi politikai reményt nyújtó választ is adott. A maga idejében e beszédnek nagy fontosságot tulajdonítottak, s csakugyan nem sokára következett is rá 1861-iki fellendülés. Később Deákkal élénk részt vett az úgynevezett kiegyezés előidézésében, s az Andrássy féle miniszteriumban tárczát is vállalt; nem ugyan szakértő, de tekintve az akkori viszonyokat, a még nagyon új keletű kiegyezést — az ő felsége személye körüli miniszter nagyon fontos nemzeti érdekeket képviselt az udvarnál. Később betegsége folytán a közéletől visszavonult, míg a legutóbbi időben a magyar kir. főudvarmesteri állásra nevezetett ki, mely állást azonban tetteleg már el nem foglalta. Volt Vas megye főispánja is. Nagyon nevezetes még azon ténye, hogy nagynevű nagyatya gróf Festetich György által alapított Georgicont, keszthelyi felsőbb gazdasági tanintézetet ő hívta újra életre, s azóta, mint első ily nemű magyar tanintézet virágzásban is van. Festetich György gróf megyénkben is nagybirtokos volt, s halálával a csurgói és berzencei uradalmakat mint hit bizományt fia gróf Festetich Tassilo örökölte. Négy gyermeket hagyott hátra: gróf Festetich Tasillót, Jenőt, Pált, Georginát, gróf Kinsky Zdenkónét.

— A kaposvári nemzeti Casino tegnap tartotta évi közgyűlését, melyről tér szűke miatt csak jövő számunkban hozhatunk bővebb értesítést. Megválasztottak elnökek: Csépan Antal; igazgatónak: Istvánffy József; titkárnak: dr. Andorka Elek; pénztárnoknak: Würth Adolf; ügyészek: Belovary Lajos. A választmány tagjai következők: id. Csorba Ede, Kelemen Lajos, Fodor Géza, Herrman Manó,

Maár Gyula, Bakonyi Ferencz, Schäffer Alajos, ifj. Folly József, Kapotsfy Jenő, Rosenfeld Mór, Bernáth Kálmán, dr. Hodossy Lajos, Psik Lajos, dr. Pfisterer Lajos, Polák Jakab.

— Pákos Paxy Károly honvéd ezredes, a 82-ik honvéd gyalog dandár parancsnoka az itt állomásozó két honvédszázalój megismerésére végett városunkba érkezett.

— A kaposvári iparos ifjuság dalárdája f. hó 17-én a »Korona« vendéglő nagytermében, az egy-let betegsegélyző pénztára javára, jótékonycélú előadást rendez, melynek műsora felolvasást, szavallatot s férfi kardalokat ígér. Belépti-díj 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak, s hírlapilag fognak nyújtatni. Kezdeté 8 órakor. Ezen valóban jótékonycélú fiatal egyelet már több ízben szerzett élvezetes estét a kaposvári közönségnek nyilvános előadásaival, minél fogva a jótékony cél iránti különös tekintetnél fogva is, bátran ajánljuk a tömeges részvételt.

— Bálványoson, febr. 12-én Szabadi Béla, kovácsi helyettes jegyző választatott meg körjegyzőnek. — Eljegyzés. Fürkampe István (Tolna) kányai kath. néptanító eljegyezte Bölcics Antal, andocsi lakos leányát, Rózát.

— Gyilkos verekedés. A Somi község kores-májában, február 6-án, hushagyó kedden, a paraszt legények táncmulatságot tartottak. A mulatság és ivás közt három fiatal legényke összeveszett, minek véres verekedés lőn a vége s a három közül az egyik egy késszurás következtében azonnal szörnyet halt. A tettesek a tabi kir. járásbírósnál vannak letartóztatva.

— Bécsben vállalat indult meg, melynek célja az Osztrák-Magyar birodalom népviseleteit hű ábrázolatokban feltüntetni; így mondják legalább. Egyikén e képeknek egy fickó áll molnár szürke magyar nadrágon fehér zsinorral, kihántott hason színű mentével vézna vállain, cizmájának nemzeti színű botjai majd földig érnek, sarkantyuját pedig mintha Melhárd tisztelendő barátunk muzeumból lopta volna, mellénye, no az legalább is hatszínű, hát még kajaipa? karimája oly széles, hogy hárman elférnének alatta, tejeje helyett pedig fején valami rácz lepedő van körül kerekítve, hát még ha pófáját nézzük e torzképnek? bizony isten mintha valami hanák bolondházból szökött volna meg; s tudják-e t. olvasóink, hogy miféle náció ez a leirt nyalka legény? hát kaposvári! Ha magyar ember adná fejét ilyenre s ekkép pingálná le a németet, no hogy lenne erre lárma a magyar butaságról; de hát németet teszi, az persze hogy egészen más, elis hiszszük; az nem butaságból, hanem gonoszságból ismerteti ekként a magyart. Hej csak igaz az, hogy a németből sem lesz ám szalonna mostanában!

— Bucsánszky Alajos fővárosi könyvkiadó, ki népies hazafias és ismeretterjesztő kiadványaiért országsszerte ismrsnek a napokban 80 éves korában meghalt.

— Az első magyar általános biztosító társaság ez évben üli meg fenállásának 25 éves jubileumát; ez intézetet 25 évvel ezelőtt az ébredő magyar közszellem, s nemzeti lelkesedés teremtetve, azóta folyton fokozott hatással működik. Somogy megye gazda közönségénél ez intézet gyorsan foglalt tért, s a bizalom iránta folyvást fokozódott, oly mérvben, hogy a mult megye gyűlés, miként tudva van a somogy megyei árvavagyon biztosítása, daczára a szintén concuráló francia magyar társaság olesőbb díjtételeinek, az első magyar bizt. társaságnak adatott át azon indokból, hogy e társaság hosszas fenállása óta a biztosító közönség teljes megelégedését és bizalmát nyerte ki. A társaság első ügynöke Kaposvárott Hönig József postamester volt.

— Böge nincs többé! Tabról kapjuk a hírt, hogy a vármegye egyik legöregebb cigány zenésze Taszári Antal, ismertebben Böge február 7-én meghalt. Szegény Böge! még kívárta a farsangot, s mint jó katona megállta helyét az utolsó óráig — csak akkor tért nyugalomra, mikor már elmúlt a farsang zaja, s a „bögő elmentetésére pihenni térhetett a sok vigaszt látott cigány is. Hivatása, mestersége volt a kedvcsinálás, s a farsangi jókedvet még halálával sem kívánta megzavarni — megvárta a hamvazó szerdát... Hatvankét esztendő volt, sokat látott, sok jóban, rosszban vett részt, sokat örült, sokat busult. A cigány élete a kedély élete; egész életcélja az, hogy felkeresse a vig és szomorú embereket, kiknek kedélyéhez mérten vegeyen részt zenéjével örömlükben, fájdalmukban, ébressze a jókedvet, enyhítse a fájdalmat. A művész nem soká él, az életet felemésztí a folyton égő tűz, mely keblében lángol, hogy élhetne soká a cigány, kiben a művészi szenvedély a legszilajabb lánggal ég, kinek zenéje egyedül az érzelme és szenvedélyé, melyet nem korlátoz az érzelme rovására feltalált zene tudomány. Böge óriás termete soká kifogott a halálon, s évtizedek végalmán az ő kitünő zenéje lelkesítette a tabvidéki mulató közönséget. Egykor legkedvesebb helye volt Köttsé, hol ezelőtt 30 évvel a jókedvü compossessorok kedvelt cigányja volt; 17 szép fiatal leányunk húzta a sirva vigadót, bele olvaszta dalaiba az ifjú szívek örömet, buját, aranyálmait... Akkor még jó világ volt, a cigány a curiak háznépéhez tartozott: szerették, mert zenéjével lelkesített és vigasztalt, becsülték, mert a magyar urak-

hoz szívvel lélekkel vonzódtak. Azóta sok minden megváltozott, a magyar gentry megfogyott s az elpusztult curiak egykori lakóit legmélyebb szomorúsággal gyászolja a cigány, ki bőkezű jó urat, pártfogót vesztette el bennük. A mai kor realis fel fogása szerint a cigányt nem jutalmazák érdeme szerint, de megalkuszak vele előre: nem csuda, ha a kialakított bér nyomorúsága vissza-vissza tartja a hegedűben a valódi érzelme kifejezését. Böge is megérte e rossz napokat, sokszor hallottuk őt keservesen panaszkodni, midőn elmúlt jó napjaira emlékezett vissza, s ha művészi lelkesítése néha fellobbant újra lelkében, s hegedűjén etalálta az érzés hangjait — csak magának okozott fájdalmat a mult emlékeinek felidézésével. Nyugodjék békével! Sirjának látásán sok ember lelke telik meg emlékekkel, szíve fájdalommal... Temetése hagyományos zenező mellett, nagy résztvevő tömeg jelenlétében február 8-án esett meg. Utolsó kívánsága volt, hogy a tabi ipartársulat testületileg kísérelje ki sirjához, mi azonban a társulat vezetőinek szűkeklésége miatt meg nem történt; nem szép bizony, ha igaz.

Iródlom és művészet.

Előfizetési felhívás. „Életrajzok” című, füzetekben megjelenő műre. Az „Életrajzok”-ból eddig két füzet jelent meg; még 10 füzetet óhajtok adni s pedig a tárgyakat hozzá a napjainkban fölmerülő eseményekből merítenem. Ezek közt első helyet foglal el a zsidókérdés, melyről nem csak szólni fogok, hanem tüzetesen meg is vitatom „sine ira et odio” ugyan; de azért czáfóhatatlan igazsággal és pedig az életből merített adatok alapján egyedül a társadalmi téren. Ezen napieseményekkel fűzőm egybe az illető életrajzokat. A ki a pikáns olvasmányokban kedvét leli, bátor vagyok figyelmét az „Életrajzok”-ra felhívni, melyekre előfizetés nyitok és pedig 10, két-két ivnyi füzetben színes borítékkal ellátva. Mind a 10 füzetet előfizetheti 2 forinttal. Egyes füzet ára 20 kr. Ezen összeg alulirothoz Duna-Szekescsőre (Baranyamegye) küldendő. Legczélsezerőbb posta-utalvány által azt beküldeni. Posta-szöghajó-állomás helyben. Az első, illetőleg III. füzet újkévkor (1883) jelent meg; ezt minden 15 nap alatt egy füzet követendő. A füzetek megjelenésük után azonnal pontosan szétküldetnek. Kelt Duna-Szekescsőn, december 10-én 1882. Garay Alajos.

„Képes családi lapok” 20. száma gazdag tartalommal jelent meg, két melléklettel. Előfizetheti: Meher Vilmosnál, Budapest IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 frt, félre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.

Az „Üstökös” legújabb száma következő tartalommal jelent meg: Az „Üstökös” arcképesarnoka. (Képpel a czinlapon.) Az aktív politika. (Képpel.) Mikor ő kegyelmök Bécsbe járnak. (Képpel.) A 48-as párt. (Képpel.) A régi jó urak. (Képpel.) Egy parányi tévedés. (Adoma képpel.) Bor-korsolyák. Utolsó farsang. stb. stb. Az „Üstökös” előfizetési ára: negyedévre 2 frt. Ajánljuk olvasóinknak.

Gazdag tartalommal és pompás metszvényekkel jelent meg az „Ország-Világ” legújabb száma. Ezen hazánkban páratlanul álló képes lapnak előfizetési ára egész évre 10 frt, félre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Előfizetheti Wilkens és Waidl kiadóhivatalában, Budapest, kornaherczeg-utca 3. sz.

Táborszky és Paresch nemzeti zenemű-kereskedésében újabban megjelent „Ujra” eredeti csárdás a „Fehérmezei társaskör” táncvizalmára. Irta: Feleki Hugó. Ár 1 frt.

Vidékről.

N-Déd, 1883. február 8.

Nem hiszem, hogy találkozhatnék olyan ember a ki előtt a legközelebb megessék kaposvári követ-választás teljesen be nem igazoltalégyen, hogy megyénkben a birtokos csak úgy, mint az iparos és földmives igazi antisemita, hogy van valami baj, melyet a zsidóknak tulajdonit mindenki, s ennek orvoslását valóban akarja. Találkozik azonban még egy-két ember, ki a zsidók pártját fogván, azt mondja, hogy ők tulajdonképpen nem is család, hanem okosabbak, élelmesebbek s takarékosabbak nálunknál. A zsidó, ha valami nyereséghez hozzájut, nem tesz azzal úgy, mint a magyar ember szokott, ki jókedvében nyereségének legalább is felét haszontalanságokra költi, hanem tovább számít, tovább lát az orránál, — jól tudván, hogy más alkalommal még veszthet is; s megtartja nem remélt nyereséget fedezetül stb., s ez az oka, hogy a mely birtokon a földes ur megbukik, az árendás zsidó meg meggazdagodik; földmives néptünk is könnyelmű, pazarló s ez az oka, hogy az urbéres telkek is sorba a zsidók kezére vándorolnak; ha a zsidó földbirtokot nem vehet is, azután is folyvást adósodni fognak földbirtokosaink; a földes ur a négyes fogatról azután sem tud lemondani; a telkes magyar polgárnak a korszma azután is csak kedves tanyája marad stb.

Mindezek azonban — ha még teljesen igazak volnának is — egyáltalában fel nem jogosítanak senkit, hogy tehát összetett kezekkel nézzük a romlást. Középrendü birtokosaink nagyobb részint már mind elpusztultak, vagy pusztuló félen állnak, sok nagyobb birtok is árendás kézen, úgy, hogy be kellene hunynunk szemünket s lelkünk jobb érzését kellene elnyomi, ha tagadásba akarnánk venni, hogy a földbirtoknak majdnem 1/3-ada része már zsidó kézen van, 1/3-ada alkalmasint betáblázott zsidó pénz s uzsora hatalma alatt görnyedez s csak 1/3-ada rész, mely talán még a zsidó befolyástól menten áll. Ön-álló Magyarország, függetlenség, lelkesítő cél, ha

azonban a zsidóknak rendszerrel üztöt manipulációt, mellyel a földbirtokot és pénzt mindinkább kezükbe kerítik, észrevenni nem akarjuk s magunkat meg nem védjük, könnyen bekövetkezik, hogy lesz itt ugyan önálló ország, de abban a zsidók lesznek az urak, a magyarok pedig szolgák, — s lesz ezen őseink vérével áztatott drága hon: zsidó-ország. — De aki népünk között él s szemeit nyitva tartja, az tudja, hogy földmives magyar népünk szaporodása, vagy fogyása is földbirtoka szaporodása, vagy fogyásától függ össze, ha fogy a sessió: úgy fogyatkozik a népesség is; s azok a családok, melyeknek urbéres telkei a zsidó uszoras kezére kerültek, menthetetlenül elvesztek, elcsenevészték, kihaltak. En lelkem legjobb meggyőződésével állítom, hogy azon 20—80 fertály telkek tulajdonosai és azok maradvékai közül, kiknek birtokuk mostanában itt ott a zsidók kezére kerültek, — nem kell több egy 20 évnél — hirmondót se fog találni senki; és mi mégis behunyt szemmel nézzük, hogy husz — nyolcvan, legalább is 200—500 tagot számláló család birtokába egy dologtalan zsidó üljön be, egy két magyar szolgával.

Ébredjenek fel tehát azok, a kik alusznak; e drága hon minden rendű keresztény lakója lácson a munkához, mert különösen földmives magyar népünk a legnagyobb veszedelemben forog; s a zsidók élelmessége, furfangja, uszorája s minden oldalról ajánlt veszedelmes barátsága és rosszakarata ellenében nem képes magát már tovább védeni. Nehéz lesz a munka, az akadályok óriásiak, melyek e téren utunkba állanak. A bársony székek birtokosai az ő részükön vannak, a költő őket magasztalja, a politikus nekik hizeleg; s hogy is ne? hiszen ők mind ezeket nagyon megérdemlik, mert hiszen pénzük hatalmával a bársony székekben ülő támogatni tudják, a költőt dusan megjutalmazhatják, a politikus céljait diadalra segíthetik stb. Velük szemben a nép szószólója lázító, kit a törvény szigorával fenyegetnek, de azért ne álljunk félre a nagy munkától; ügyünk szent, annak előbb utóbb diadalra kell jutni; a nép szava, Isten szava, annak semmi földi hatalom ellent nem állhat. **Dédi.**

Balaton-felvidék, 1883. január hóban.

Szem előtt tartva — azon — nem rég tett szerkesztői kijelentést: »hogy vidéki lap szívesen felveszi keretébe az apró, azaz kis jelentőségűnek látszó eseményeket, s éppen azoknak közlésével tesz eleget hivatásának;« van szerencsém — vidékünk-ről — egy pár történetecskét, mint „korrajzot“ a nyilvánosságnak híven átadni, hogy ébredjünk, okuljunk s tanuljunk ismerni embereinket!

E jelen időkben „tűz mellé, házba szorultunk“, azaz a gyengén pislogó tűz mellett fázunk! Hogyan lehet ilyesmi? Kérde a szíves olvasó. Egyszerűen csak azért, mert a veszprémi püspöki urolomhoz tartozó erdők — ez évi — favágatását, »sine nobis, de nobis« előre megvette — méltó fájdalomunk s bosszantásunkra a »K a g a l l« vagyis z s i d ó - s z ö - v e t k e z é s ! Igenis — ne himezzük, hámozzuk a dolgot, a zsidók — az illető főerdészi hivataltól — potom árért — elharácsolták a vidék lakosai elől! Hallottam, hogy egy becsületes birtokos 300 frt «rebachot» ígért egy községi — püspöki — levágatandó erdő részletért, s a „Kagall“ nem adta oda. Egy másik erdei farészletért pedig még egyszer annyit kapott a zsidó, mint — meg sem tekintvén mi, és mennyi a levágatandó fa — a mennyiért ki-alkudva lón, azaz százra — százat, huszra — huszat!!!

A másik történetecske is — hasonló az előbbihez — mennyiben a „regale“ — püspöki javak haszonbérletéhez tartozik. Lássuk:

Videkünkön az első — nád — aratást, takarítást, már, már bevégeztük, adván t. i. X községben a zsidó haszonbérletnek — ki 50 frtba bírja a nádlást — feles takarítás után 5—6 ezer kéve nádat — 5 kral kévéjét, 250—300 frt! Szép összeg: 200—250% s járadék, és hozzá zsidóé, nem — mint ígérve, biztatva volt: a község lakosaié, vagy azon néhány — urolalmi földet, rét, legelő haszonbérletéé, kiknek nevében, érdekében: a püspöki javak kormányzójához — alkalmatos időben folyamodtunk, hogy t. i. az említett javakkal össze-kövte a nádlást is birhassák. S mi történt? Semmi!!! mert a válasz adásra sem méltatták a község bír-aját, mint egyik bérlet — s birtokost!!! **H o r - r e n d u m**

Az ily eljárás, ha nem is viseli magán a g y a - l á z a t o s s á g b é l y e g é t, érleli a z s i d ó ú g y m e g o l - d á s á t Bizzunk, reméljük! **Zerus.**

Különfelek.

Egy fontos elválási ok. Lelkész: Mit!? Ti el akartok válni? nem tudjátok, hogy a szent-írásban az van, hogy a férj és nő egy test és lélek legyenek?

Felek: „Tiszteendő ur, ha ön többször mife-lénk járna, némelykor azt hinné, hogy mi ketten huszan is vagyunk.

„A szabómat megtudnám ölni!“ mondja dü-höngve n diák.

Laptulajdonos és kiadó SZALAY IMRE

„Ejh, hagyd el!“ válaszol a másik, „hisz akkor összeütközésbe jönnél a büntető törvönnyel, hanem inkább csak dolgoztass vele sokat, tovább majd meg-hal az abba éhen is.“

Asszony (énekelve): „Oh, ha nekem ezer nyel-volna.
Férj (ijedten): „Az Isten mentse!“

Gazdászat ipar és kereskedelem.

(E rovat alatt ezután rendszeresen hasznos tudni valókat is ho-zunk a mezey s házi gazdaság, ipar stb. köréből.)

— **Uj magtermő telep.** Bizonyára érdekelni fogja a t. gazdaközönséget, hogy Mauthner Ödön országiszerte ismert budapesti magkereskedő-czég egy 1200 holdas gazdaságon újabb magtermelő te-lepet létesített s ezáltal ismét szaporította ama tényezőket számát, a melyeknek használatára és foly-ton szemeltartására által e czégnek oly kiváló mó-don sikerül vevőinek igényeit kielégíteni s ezek körét úgy az országban, mint a hazán kívül, mind-jobbban terjeszteni. Alkalmunk volt a nevezett mag-kereskedő-czég 1883. évi ép most megjelent dustartalmu főárjegyzékét megtekinteni s mondhatjuk, hogy e ritka szakavatottsággal szerkesztett árjegy-zék átolvasásánál bizonyára mindenki ama meg-győződésre jut, hogy egy valóban elsorangu és a mezőgazdaság jelen s mindinkább fejlődő viszonyai-nak teljesen megfelelő magkereskedéssel állunk szemben, mely épenséggel nem szorul dicsőretre. Az említett díszes főárjegyzékét érintett czég kívánatra bárkinek szívesen megküldi.

— **„The Gresham“ életbiztosító-társaság Lon-donban.** Ennek az Ausztria-Magyarországban is gyökeret vert életbiztosítási társaságnak 1882. évi június 30-án lefolyt 34-ik üzleti évről szóló és az 1882. december 14-én megtartott rendes közgyül-ésen felolvasott jelentése magyar fordításban is elő-tünk fekszik. Kivesszük belőle a következő főada-tokat: A lefolyt év eredménye rendkívül kedvező volt. Ez évben 8095 biztosítási ajánlat érkezett a társasághoz 67.135.575 frt értékben. Ebből elfogad-tott 6584 ajánlat 56.032.250 frt östzeget, melyért a megfelelő számú bárcaák kiállítottak. A díjbevétel

tel a viszontbiztosításokért kiadott összegek levo-nása után 12.364.574-25 frt volt, a miben 1.870.877 frt első biztosítási évi díjai foglaltatnak. A kamat-számla egyenlege 3.048.247-50 frt volt és a díjbevétel-ekkel a társaság évi jövedelmét 15.412.821-75 frtra emelte. Az év folyamában a társulathoz inté-zett és általa kifizetésre elfogadott életbiztosítási bár-cazából eredő követelések 5.941.429-15 frtot tettek ki. A kiházasítási és vegyes biztosítási szerződésekből származó követelések, melyek lejártak, 2.699.440-20 frankra rugtak. Bárcaák visszavásárlására 865.229-60 frt adatott ki. A biztosítási alap, mely a szerződés kivitelét biztosítja 4.922.457-30 frankra emelkedett. A realizált aktívák teljes összege az üzleti év végén 79.368.882-80 frt volt. E számításnál nem vétetvén tekintetbe a tárca vételáron felvett értékeinek ér-téktöbblete, minthogy ezek az értékek nem realizál-tattak és így nem is tekinthetők azonnali nyereség forrásául. Ez értéktöbbletet azonban nagy jelen-tősége van; szilárdítja a biztosítékokat, melyeket a társaság nyújt. Tőkésítések: 2.332.218-05 frt a britt kormány értékeiben, 420.120-30 frt, az indiai és gyarmati kormány értékeiben 15.002.737-90 frt, ide-gen állami értékekben 981.488-05 frt. vasuti részvé-nyekben és elsőbbségekben 23.554.968-85 frt, vasuti és egyéb kötvényekben 12.309.746-35, házakban, közt-ük a társaság háza Bécsben és Bpestben 11.727.267-40 frank jelzálogokban és 13.040.326-90 frt egyéb ér-tékekben.

Nyilttér.*)

—y-s. Marczaliban. Felszólítom tartozása kiegyenlítésére. **R. M.**

Szerkesztésért felelős:

S z a l a y K á r o l y.

HIRDETÉSEK.

Eladó

Saárdon két jó karban levő tíz lőerejű cséplőgé; bővebb felvilágosítást ad SKVARCZ FERENCZ kasz-nár Saárdon.

Funke és Kornberg,

kávé és thea raktára.

S. K.

A gyarmatokkal való közvetlen összeköttetésünk lehetővé tette, hogy az általunk ajánlott **kávé árát nevezetesen leszállítsuk.**

Midőn kérjük, hogy ezt tudomásul venni szíveskedjék, árjegyzékünket azzal ajánljuk figyelmébe, miként **daczára a**

meglepő olcsó áraknak

csak tiszta, hamisítatlan árut szolgáltatunk ki, mire nézve minden kívánható felelősséget elvállalunk. Méltóztassék azért megrendeléseivel Tisztelettel

Funke és Kornberg.

Nagybani

Thea.

Az alábbi áráért öt kilo kávét küldünk bérmentve utánvétellel csomagolást nem számítjuk. A vám külön fizetendő. miután azt itt megfizetünk nem lehet.

1/2 kilo THEA vámjá 50 kr.

1/2 kilo KÁVÉ vámjá 20 kr.

Szám	F a j	M i n ő s é g	5 kilo-ként osztr. é. frt	Szám	F a j	M i n ő s é g	5 kilo-ként osztr. é. frt
1	Carawan-Thea.	különös finom, zamatos .	5.50	21	Mocca	valódi arabs	6.82
2	Mandarin Pecco	az idény legkiválóbbja .	4.50	22	Menado	kitünő zamatu	5.83
3	Pecco virág	gazdag virágu	3.—	23	Preanger	finom, finom	5.40
4	„ „	finom, finom	2.50	24	Java I, sárga	igen finom	4.53
5	„ „	finom és zamatos	1.75	25	„ II, ...	finom	4.20
6	Souchong	különös finom, erős	2.50	27	Gyöngy-Mocca	finom, finom kiadó	4.88
7	„	nagyon finom, zamatos	2.—	28	Ceylon, Gyöngy	különös finom	5.40
8	„	finom, finom, erős	1.75	29	„ Pl. ntation	nemes	5.30
9	„	finom, erős	1.50	30	Cuba, zöld	igen finom, erős	4.65
10	„	jó zamatu	1.75	31	Campinas	finom s kiadó	3.95
11	„	jó és erős	1.—	32	Santos	erős tiszta izü	3.90
12	„	jó izü	—0.75	33	Domingo	jó izü	3.80
13	Moning-Congo	finom és zamatos	1.75	34	Rio	kiadó erős	3.50
14	Kaisow-Congo	finom, finom (családi thea)	1.—				
	Keverék.						
15	Császár keverék I.	igen finom (társasági thea)	2.—				
16	„ „ II.	finom, erős és zamatos	1.75				
17	Családi keverék	f. e. jó izü és zamatos	1.25				

Valódi Bourbon-Vanille, 10 hüvely 2 forint.

Orosz korona Sardina, bérmentve, hordója mintegy 5 kilo 1 frt 75 kr.) különlegességek.
Angolna, bérmentve hordója mintegy 5 kilo . . . . . 4 frt — kr.)

12—2

Kávé és thea mintákat ingyen és bérmentve küldünk.

FUNKE és KORNBERG.

Kaposvárot, 1883. Nyomatott ifj. Hágelman Károly könyvnyomdájában.